

TRZEBIATÓW – KANIÓW: WSPÓŁPRACA NA RZECZ PRZEJRZYSTEJ SAMORZĄDNOŚCI

Opis projektu

Działanie 1. Wizyta studyjna i staż w Trzebiatowie (czerwiec 2010)

W 5-dniowej wizycie weźmie udział 12 osób z Ukrainy, będą urzędnicy i radni z Kaniowa oraz eksperci i dziennikarze. Cele wizyty są następujące:

- o zaprezentowanie ukraińskim gościom funkcjonowania polskiego samorządu, który wdrożył u siebie zasady „Przejrzystej Polski”,
- o opracowanie szczegółowych scenariuszy wdrażania zasad „Przejrzystej Ukrainy” w Kaniowie – w tym także sposobu pomocy, jakiej w tym zakresie mogliby udzielić polscy urzędnicy i eksperci.

Wizyta będzie realizowana w trzech obszarach organizacyjnych:

- ① warsztaty dla ukraińskich uczestników – w prowadzonych metodami interaktywnymi przez ekspertów i trenerów FRDL warsztatach ukraińscy uczestnicy poznają konstrukcję polskiego samorządu, motyw i założenia Akcji „Przejrzysta Polska”, sens i zawartość poszczególnych zasad i metody ich wdrażania w Polsce. W drugiej części pobytu uczestnicy pod kierunkiem polskich i ukraińskich ekspertów zaplanują w szczegółach proces wdrażania zasad w Kaniowie i przygotowują się do korzystania z doradztwa *on-line* na stronie internetowej *Прозора Україна* (*prozora.org*). Opracowane w czasie warsztatów materiały zostaną zawieszona na tej stronie i będą mogły być wykorzystywane w czasie całego projektu;
- ② wizyty studyjne w urzędzie, jednostkach organizacyjnych miasta i trzebiatowskich organizacjach pozarządowych (zwl. w Związku Ukraińców w Polsce);
- ③ staż ukraińskich uczestników w wydziałach urzędu – uczestnicy pojedynczo lub w zespołach dwuosobowych kilka godzin w ciągu dnia będą mieli okazję uczestniczyć w pracy wydziałów i referatów urzędu, zwłaszcza tych, w których realizacja zadań „Przejrzystej Polski” pozostawiła szczególnie wyraźne ślady.

Szczegółowy program wizyty zostanie uzgodniony między partnerami podczas narady otwierającej projekt (działanie 1). Od strony merytorycznej nad pracą trenerów i ekspertów będzie czuwał Przemysław Fenrych, wieloletni ekspert Akcji „Przejrzysta Polska”, trener i ekspert FRDL, autor i realizator wielu projektów dla Ukrainy, Białorusi i Kazachstanu (CV w załączeniu).

Rezultat: grupa jest zintegrowana, znają się między sobą ukraińscy urzędnicy i eksperci, poznali się i zaplanowali wizytę w Kaniowie samorządowcy z Trzebiatowa. Urzędnicy i eksperci ukraińscy są przygotowani do wdrażania zasad i zadań w Kaniowie, gotowe są szczegółowe scenariusze wdrażania każdej z zasad.

Działanie 2. Doradztwo dla kaniowskich urzędników (czerwiec – listopad 2010)

Wdrażanie zadań wynikających z założeń Akcji „Przejrzysta Ukraina” wymaga wsparcia ze strony ekspertów. Praca ekspertów ma jeszcze jeden cel: jest to stała ewaluacja działań, dbałość o to, by certyfikat, który na koniec otrzymać ma urząd w Kaniowie nie był dokumentem pozornym. Szefem zespołu ekspertów będzie Olena Hazizowa, dyrektor czerkaskiego centrum szkoleniowego Instytutu Demokracji wspomaganą z Polski przez Przemysława Fenrycha, a na Ukrainie przez Magdalenę Bratko, Oksanę Kolisnyk i Oleksandra Woznego. Wsparcie eksperckie realizowane będzie dwoma ścieżkami:

- o Ścieżka pierwsza realizowana będzie *on-line*, na stronie internetowej „Прозора Україна” (*prozora.org*) założonej w ramach projektu „Przejrzysta Ukraina. Budowa skutecznego i etycznego samorządu na Ukrainie” (czerwiec-grudzień 2008), który był współfinansowany przez MSZ. Strona ma charakter *e-learningowy* i taki też charakter będzie miało doradztwo. Polscy i ukraińscy eksperci będą za pośrednictwem strony obserwować proces wdrażania zadań, będą mogli na bieżąco doradzać, korygować i wspomagać proces. Na stronie pojawią się także wszystkie niezbędne

Projekt jest współfinansowany w ramach programu pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2010 r.

materiały merytoryczne – materiały opracowane w poprzednich projektach już na niej są. Metoda szkolenia na odległość pozwoli także na stałe dostosowywanie procesu do potrzeb i oczekiwań uczestników projektu.

- Ścieżka druga jest bardziej tradycyjna: ukraińscy eksperci wykształceni w ramach projektu „Przejrzysta Ukraina. Budowa skutecznego i etycznego samorządu na Ukrainie” odwiedzą urząd w Kaniowie, by na miejscu szkoleniem i wspólną analizą wykonywanych zadań wspomóc proces. Dwóch trenerów odwiedzi Kaniów sześciokrotnie, niektóre z wizyt będą miały charakter krótkiego szkolenia. Treść i program poszczególnych spotkań zostanie zaplanowana w czasie wizyty studyjnej w Trzebiatowie, a uszczegółowiona podczas współpracy na stronie internetowej. Wstępnie planujemy, że każdy z przyjazdów poświęcony będzie jednej z zasad „Przejrzystej Ukrainy”:
  - Zasada przejrzystości;
  - Zasada braku tolerancji dla korupcji;
  - Zasada partycypacji;
  - Zasada przewidywalności;
  - Zasada fachowości;
  - Zasada rozliczalności.

Materiałem podstawowym dla doradztwa są dwie publikacje: „Етичне та ефективне управління. Самоврядний вимір” Szczecin – Czerkasy 2006 oraz „Прозора Україна. Методика впровадження завдань” Szczecin – Czerkasy 2008.

Rezultat: w urzędzie w Kaniowie zostają wdrożone co najmniej zadania obligatoryjne, po jednym dla każdej zasady. Tym samym urząd wprowadził u siebie Karty Usług dla najpopularniejszych spraw, urzędnicy opracowali i przyjęli Kodeks etyczny pracowników urzędu, sporządzona została „mapa aktywności” kaniowskich organizacji pozarządowych, opracowany został do użytku społeczności lokalnej materiał informujący o strategicznych kierunkach rozwoju miasta, udoskonalono system corocznej oceny pracowników oraz sporządzono popularną informację o finansach miasta pod nazwą „Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy”. Dla ekspertów ukraińskich wspomaganie Kaniowa jest pilotażem przed wdrażaniem w innych urzędach w Akcji Masowej „Przejrzystej Ukrainy”. Strony polska i ukraińska są przygotowane do kolejnego działania: wizyty studyjnej polskich samorządowców i ekspertów w Kaniowie.

Działanie 3. Wizyta studyjna polskich samorządowców i ekspertów w Kaniowie (październik 2010)

3-dniowa wizyta 5-osobowej delegacji spełni kilka celów:

- Polscy partnerzy poznają z bliska realia ukraińskiego urzędu administracji lokalnej, by na podstawie tej wiedzy dobrze zaplanować dalszą współpracę;
- Polscy i ukraińscy urzędnicy przeanalizują wspólnie zrealizowane w Kaniowie zadania Akcji „Przejrzysta Ukraina” – będzie to z jednej strony podstawa do ewentualnej weryfikacji, z drugiej eksperci FRDL i IDPO będą mogli podjąć decyzję o przyznaniu certyfikatu uczestnictwa w Akcji lub zasugerowaniu poprawek i uzupełnień;
- Ukraińscy urzędnicy, którzy nie byli w Trzebiatowie będą mogli pogłębić swą wiedzę o administracji w samorządzie lokalnym uczestnicząc w polsko-ukraińskich warsztatach prowadzonych wspólnie przez polskich i ukraińskich trenerów i ekspertów;

W programie wizyty oprócz polskiej delegacji aktywnie uczestniczyć będzie 15 urzędników kaniowskich oraz 3 ekspertów i dziennikarzy ukraińskich. Podobnie jak w działaniu 2 wizyta realizowana będzie w trzech obszarach organizacyjnych:

- Obszar analityczno-studyjny. Polscy i ukraińscy eksperci oraz praktycy z Urzędu Miejskiego w Trzebiatowie wspólnie z urzędnikami z Kaniowa przeanalizują wdrożone w Kaniowie zadania: zrecenzują Karty Usług, omówią treść i proces przygotowania Kodeksu Etycznego, spotkają się z twórcami „mapy aktywności” kaniowskich organizacji pozarządowych, omówią z twórcami materiał popularyzujący strategię rozwoju miasta, zasady oceniania pracowników, prześledzą skuteczność

popularnej informacji o finansach miasta. Praca odbywać się będzie w małych zespołach specjalistów z danej dziedziny, wyniki analiz będą omawiane podczas warsztatów.

- Obszar szkoleniowo-warsztatowy. Prowadzone metodami interaktywnymi warsztaty przybliżą uczestnikom istotę samorządności lokalnej, a także pozwolą dostrzec podobieństwa i różnice w funkcjonowaniu administracji lokalnej w Polsce i na Ukrainie. Szczegółowy program części warsztatowej będzie rezultatem analizy potrzeb dokonanej w czasie działania 2 i 3.
- Obszar wizytacyjno-partnerski, w czasie którego kaniowscy gospodarze zaprezentują polskim gościom swoje instytucje i organizacje, pokażą potencjał miasta, który stać się może podstawą przyszłej partnerskiej współpracy. W tym obszarze polska delegacja odwiedzi kaniowskie instytucje kulturalne i edukacyjne, spotka się działaczami kaniowskich organizacji pozarządowych, nawiąże kontakty z kaniowskim małym biznesem.

Rezultaty: ① przeanalizowane i zweryfikowane są zadania wykonane w ramach Akcji „Przejrzysta Ukraina” – po ewentualnych poprawkach i uzupełnieniach eksperci FRDL i IDPO będą mogli przyznać certyfikat; ② przygotowany jest wstępny dokument o współpracy Kaniowa i Trzebiatowa – po poprawkach i uzupełnieniach dokonywanych on-line będzie on mógł być uroczystie podpisany podczas konferencji podsumowującej; ③ przygotowane do publikacji lub opublikowane są co najmniej trzy materiały dziennikarskie poświęcone Akcji „Przejrzysta Ukraina”.

Działanie 4. Konferencja podsumowująca w Kaniowie (listopad 2010)

Konferencja w Kaniowie będzie z jednej strony okazją do oceny i podsumowania projektu, z drugiej otwarciem dalszej współpracy. Wizyta 4-osobowej delegacji z Polski – przedstawiciele Trzebiatowa i FRDL – będzie trwała dwa dni. W pierwszym dniu odbędą się rozmowy władz obu miast na temat dalszej współpracy na rzecz przejrzystości w ukraińskich i polskich samorządach. Polska delegacja odwiedzi także pomnik – mauzoleum Tarasa Szewczenki.

W drugim dniu odbędzie się konferencja z udziałem merów miast centralnej Ukrainy, polityków z Kijowa i ekspertów Akcji „Przejrzysta Ukraina”. W konferencji wezmą także udział kaniowscy urzędnicy, działacze organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury, edukacji, sportu itp. Łącznie w konferencji weźmie udział nie mniej niż 33 osoby. Przewiduje się następujące punkty programu konferencji:

- Otwarcie konferencji, powitanie uczestników, wystąpienia zaproszonych gości;
- Praktyczne rezultaty polskiej reformy samorządowej na podstawie Trzebiatowa – wystąpienie burmistrza Trzebiatowa;
- Stan samorządności na Ukrainie na przykładzie Kaniowa – wystąpienie mera Kaniowa;
- Perspektywy rozwoju samorządności lokalnej w Polsce i na Ukrainie, kierunki i możliwości współpracy – dyskusja panelowa;
- Wręczenie certyfikatu uczestnictwa Kaniowa w Akcji „Przejrzysta Ukraina”.
- Zakończenie konferencji.

Rezultat: Podsumowany projekt jest znany merom centralnej Ukrainy, podpisany plan współpracy na najbliższe lata między Trzebiatowem i Kaniowem, dziennikarze przygotowali i opublikowali materiały o współpracy miast i o Akcji „Przejrzysta Ukraina”.

**Fundacja Rozwoju
Demokracji Lokalnej
– partner w projekcie**

**Logo Akcji
Przejrzysta Polska**

**Logo Akcji
Przejrzysta Ukraina**

**Instytut Demokracji
im. Pyłypa Orłyka
- partner w projekcie**

